

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Dydaktyka kształcenia kulturowego i medialnego		8.0.12593	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Polonistyki Stosowanej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Dariusz Szczukowski; dr Maria Szoska; prof. dr hab. Grażyna Tomaszewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - przygotowanie się do zajęć;	
zajęcia on-line, zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UG, zajęcia w sali dydaktycznej		10 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Gry symulacyjne		Formy zaliczenia	
- Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)		wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
- Praca w grupach		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> obecności i aktywnego udziału w zajęciach (30%), pracy pisemnej (70%). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Aktywny udział w zajęciach (rozwiązywanie zadań problemowych, dyskusja)	Praca pisemna
	Wiedza	
K_W08	+	+
K_W11	+	+
K_W13	+	+
K_W16	+	+
K_W17	+	+
K_W21	+	+
	Umiejętności	
K_U07	+	+
K_U10	+	+
K_U11	+	+
K_U13	+	+
K_U14	+	+
K_U16	+	+
K_U17	+	+
K_U18	+	+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K02	+	+
K_K04	+	+
K_K05	+	+
K_K06	+	+
K_K07	+	+
K_K09	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Realizacja zajęć w ramach specjalności nauczycielskiej

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest przygotowanie przyszłego nauczyciela polonisty do zintegrowanego nauczania języka polskiego, zarówno w aspekcie językowo-literackim, jak i kulturowo-medialnym. Kształcenie umiejętności interpretacji tekstów kultury, a w szczególności przygotowanie do projektowania lekcji języka polskiego z uwzględnieniem treści kulturowych, w tym także audiowizualnych.

Treści programowe

Kulturowe wyzwania współczesności a język polski. Tradycyjna literatura, język a ich multimedialne odmiany. Dziecko w świecie ruchomych obrazów. Sposoby i możliwości czytania/odczytywania różnych tekstów kultury w szkole podstawowej. Między słowem a obrazem: tekst a ilustracja, okładka, książka obrazkowa. Metafora w tekstach plastycznych. Kształcenie kulturowe i medialne w zapisach podstawy programowej. Analiza koncepcji podręcznikowych dla szkoły podstawowej: bogactwo czy chaos kontekstowego sąsiedztwa. Realizacja w szkole studenckich propozycji integrujących kształcenie literacko-kulturowe i ich omówienie. Relacje między kulturą „wysoką”, popularną i masową w procesie edukacji polonistycznej. Przekazy audiowizualne a doświadczanie rzeczywistości: malarstwo, fotografia, film. Znaczenie i rola mediów w edukacji polonistycznej: od edukacji filmowej do edukacji audiowizualnej; media jako środek dydaktyczny – strony internetowe pomocne w pracy nauczyciela; media jako środek służący do autoprezentacji. Kształcenie kulturowe i medialne w zapisach podstawy programowej. Analiza koncepcji podręcznikowych dla etapu ponadpodstawowego. Ponowoczesna teoria obrazu a szkolne praktyki interpretacyjne: sposoby czytania różnych tekstów kultury w szkole ponadpodstawowej. Ekfraza: poeci przed dziełami wielkich mistrzów. E-learning – przyszłość polonistyki? Książka i prasa w dobie nowych mediów: popularność blogów i życie w sieci. Sztuka współczesna w edukacji polonistycznej. Adaptacje filmowe – siła czy słabość współczesnej polonistyki. Edukacja poprzez teatr. Studenckie propozycje integrujące kształcenie literacko-kulturowe – ich realizacja w szkole i omówienie.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (otrzymania zaliczenia):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Bobiński Witold, Teksty w lustrze ekranu. Okoofilмова strategia kształcenia literacko-kulturowego, Kraków 2011.
- Bobiński Witold, Wychować widza. Sztuka oglądania w edukacji polonistycznej, Kraków 2016 (Wstęp. W erze kultury ekranów oraz rozdz. I ty zostaniesz reżyserem. Jak film zagarnia obszary współczesności (s. 11–52).
- Budzik Justyna H., Film w edukacji – różne praktyki adaptacyjne. Artystyczny plakat filmowy jako paratekst filmu, „Biblioteka Postscriptum Polonistycznego” 2013, nr 3. http://www.postscriptum.us.edu.pl/pdf/bps2013_3_22.pdf.
- Burszta J. W., Nowe formy uczestnictwa w kulturze, [w:] Młodzi i media. Etnografia cyfrowego świata, „Kultura Popularna” 2010, nr 1. <http://bi.gazeta.pl/im/6/7600/m7600446.pdf>
- Czytanie tekstów kultury. Metodologia. Badania. Metodyka, pod red. B. Myrdzik, I. Morawskiej, Lublin 2007 (wybór, szczególnie z części III i IV, poświęcony relacji między sztuką, literaturą a edukacją).
- Dlaczego wstydzimy się kultury popularnej, czyli o nowych zadaniach edukacji kulturalnej, [w:] Dzisiejsze czasy – edukacja wobec przemian w kulturze współczesnej, pod red. W. Jakubowskiego, Kraków 2006.
- Grodecka Aneta, Wiersze o obrazach. Studium z dziejów ekfrazy, Poznań 2009 (rozdział I, s. 15–33).
- Ikoniczne i literackie teksty w przestrzeni nowoczesnej dydaktyki, pod red. A. Pilch i M. Rusek, Kraków 2015 (wybór).
- Kłakówna Zofia Agnieszka, Język polski. Wykłady z metodyki, Kraków 2016 (rozdział: Praktyka czytania świata, s. 205–265).
- Książek-Szczepaniak Anieli, Szkolne kształcenie literackie wobec przekazów i przekazyńców. Wczoraj – dziś – jutro, Siedlce 2005 (rozdział Polonista wobec przekazów i przekazyńców, s. 73–113).
- Kultura – Język – Edukacja. Dialogi współczesności z tradycją, pod red. B. Gromadzkiej, D. Mrozek, J. Kaniewskiego, Poznań 2008 (wybór).
- Od teatru żaków do Internetu. O edukacji humanistycznej w szkole, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2003 (wybór).
- Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004 (wybór).
- Skoro i tak gram... Edukacja kulturowa poprzez teatr, pod red. D. Szczukowskiego, G. Tomaszewskiej, Gdańsk 2009 (wybór).
- Szczepaniak-Sobczyk Laura, E-learning w edukacji humanistycznej, Gdańsk 2016 (rozdz. III, E-learning w pracy nauczyciela, z rozdz. IV – podrozdział Cyfrowa twórczość – s. 202–223).
- Szoska Maria, Trudna obecność. Film w edukacji polonistycznej a interpretacja, Gdańsk 2019.

B. Literatura do samodzielnego studiowania

- Adaptacje. Szkolne użycia ponowoczesnych (anty)teorii literatury, pod red. G.B. Tomaszewskiej, D. Szczukowskiego, Gdańsk 2018 (materiał dotyczący projektu narzędzi elektronicznych oraz ich recepcji, materiał dotyczący kształcenia kulturowego, integracji kształcenia kulturowego z literackim).
- Dialog kultur w edukacji, pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Lublin 2009 (wybór).
- Ogonowska Agnieszka, Współczesna edukacja medialna: teoria i rzeczywistość, Kraków 2013 (wybór).
- Relacje między kulturą wysoką i popularną w literaturze, języku i edukacji, pod red. B. Myrdzik i M. Karwatowskiej, Lublin 2005 (wybór, m.in.: B. Skowronek, Bo głupich filmów wcale się fajnie nie ogląda”. Odbiór kina popularnego przez młodzież; E. Jaskółowa, Interpretacja – czyli o możliwościach pokazania poezji i manipulacji reklamą).

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W08, K_W11, K_W13, K_W16, K_W17, K_W21 K_U07, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14, K_U16, K_U17, K_U18 K_K01, K_K02, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07, K_K09	K_W08, K_11, K_W13, K_W16, K_W17, K_W21 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę z zakresu antropologii Kaszub i Pomorza zorientowaną na praktyczne wykorzystanie w pracy nauczyciela języka kaszubskiego (K_W08); • orientuje się w związkach między literaturoznawstwem a kulturo- i medioznawstwem (K_W11); • ma orientację we współczesnym życiu literackim i kulturalnym w Polsce, a w szczególności na Pomorzu (K_W13); • ma podstawową wiedzę o normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach oświatowych (K_W16); • ma usystematyzowaną wiedzę metodyczną w zakresie kształcenia kulturowego i medialnego (K_W17); • zna i rozumie podstawowe założenia prawa autorskiego i etyki w zawodzie nauczyciela (K_W21).
	Umiejętności K_U07, K_U10, K_U11, K_U13, K_U14, K_U16, K_U17, K_U18 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi porozumiewać się z uczniami z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej (K_U07); • potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w planowaniu procesu dydaktycznego w zakresie kształcenia medialnego i kulturowego (K_U10); • samodzielnie uzupełnia wiedzę niezbędną do kształtowania umiejętności planowania procesu dydaktycznego w zakresie kształcenia medialnego i

	<p>kulturowego (K_U11);</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio dobiera i wykorzystuje dostępne materiały i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań w zakresie kształcenia medialnego i kulturowego (K_U13); • samodzielnie realizuje typowe zadania w zawodzie nauczyciela (K_U14); • potrafi opisać przebieg i przeprowadzić ewaluację projektu swoich działań edukacyjnych (K_U16); • potrafi w podstawowym zakresie stosować przepisy prawa oświatowego (K_U17); • potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role (K_U18). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K01, K_K02, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07, K_K09</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego (K_K01); • systematycznie pracuje nad własną kompetencją językową i komunikacyjną (K_K02); • dialogowo rozwiązuje konflikty i konstruuje dobrą atmosferę dla efektywnej pracy (K_K04); • potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie i innych zadania (K_K05); • potrafi efektywnie organizować swoją pracę i ocenić w sposób krytyczny stopień zaawansowania realizowanych działań (K_K06); • rozumie problematykę etyczną związaną z wykonywaniem zawodu nauczyciela (K_K07); • aktywnie pracuje na rzecz edukacji kulturowo-medialnej w obszarze języka regionalnego (K_K09).
<p>Kontakt</p> <p>dariusz.szczukowski@ug.edu.pl</p>	